

19de JAARGANG, NR. 350
11 JANUARI 2021

IN DIT NUMMER:

1 BERICHTEN

3 JAZZ OP DE PLAAT

Cycle, Sanne Rambags, Boi Akih,
 Junk Magic, Teepe/Braden e.a.

EN VERDER (ONDER MEER):

- 8** De trompet als martelwerktuig?
12 John Wright (Erik Marcel Frans)
15 Beste jazzalbums 2020
17 Europe Jazz Media Chart januari

17 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 09 2020

NR. 351 KOMT 25 JANUARI UIT

BERICHTEN

Brubeck-bassist Wright overleden

Bassist Eugene Wright is 30 december op 97-jarige leeftijd overleden. Hij was het enige nog levende lid van het Dave Brubeck Quartet dat in 1959 de bestseller 'Time Out' uitbracht. Wright kwam in 1958 bij het kwartet en bleef tot 1968 bij Brubeck. Die werd begin jaren zestig van verschillende kanten onder druk gezet om zijn bassist door een blanke

De hoes van 'Live in London' met Eugene Wright rechts naast Paul Desmond.

muzikant te vervangen. Brubeck zwichtte daar niet voor. Wright speelde voor zijn komst bij Brubeck met onder anderen saxofonist Gene Ammons, het orkest van Count Basie, saxofonist Arnett Cobb, pianist Kenny Drew en klarinettist Buddy DeFranco. Na zijn vertrek bij Brubeck speelde hij nog met pianist Monty Alexander, maar vooral veel als studio-musicus.

i a 77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

FESTIVAL JAZZ TE GAST UITGESTELD NAAR 2022

Een impressie van Jazz te Gast in 2019. (Foto: Sandra Sanders)

Het Groningse buitenfestival Jazz te Gast gaat door de coronacrisis in 2021 niet door. Het wordt doorgeschoven naar 2022. Jazz te Gast is een tweejaarlijks evenement dat zich in Zuidhorn op tuinpodia – gelegen in de straat De Gast - afspeelt. De laatste editie vond plaats in juni 2019 met pianist Ethan Iverson en saxofoniste Marike van Dijk als hoofdgasten. Zij traden in steeds wisselende ensembles op met veel eigen muziek.

Jazzarchief in 2021 aan de slag met muziek Skymasters

Het Nederlands Jazzarchief gaat in 2021 muziek van de Skymasters uitbrengen. Verder gaan de medewerkers aan de slag met concertopnamen uit Paradiso (A'dam), de nalatenschap van saxofonist Piet Noordijk en uitvoeringen van de muziek van Ruud Bos en zijn Secret All Star Band door het Jazzorchester of the Concertgebouw. Het Prins Bernhard Cultuurfonds en de stichting Zabawas betalen mee aan deze projecten. Het archief had eind december 1.200 vrienden. Die steunen het archief met een jaarlijkse financiële bijdrage. Het doel is om dit aantal tot een stabiele kern van tweeduizend uit te breiden.

OVERLEDEN

Frank Kimbrough 30 december 2020 (64)

Trad op in New York als solopianist, werkte daarna veel samen met saxofonist Ted Nash (geboren 1959), en bassist Ben Allison. Droeg als pianist en als schrijver bij aan de verspreiding van de muziek van pianist-componist Herbie Nichols.

Claude Bolling 29 december 2020 (90)

Franse pianist-bandleider-componist. Als pianist specialist in ragtime en swing. Begeleide bezoekende Amerikanen (Rex Stewart, Roy Eldridge e.v.a.). Had vele jaren een eigen bigband en toonde bijzondere belangstelling voor de muziek van Duke Ellington. Rijke discografie.

Stanley Cowell 17 december 2020 (79)

Amerikaanse pianist. Werd binnengehaald als de nieuwe Art Tatum. Opnamen met Max Roach, Charles Tolliver, de Heath Brothers, Art Pepper e.v.a. Veelzijdig musicus, wereldtournees met allerlei formaties. Vaste aanstelling als hoogleraar.

Jeff Clayton 17 december 2020 (65)

Altsaxofonist, jongere broer van bassist John Clayton. Speelde eerst in popbands, daarna bij Count Basie en de Clayton-Hamilton bigband, waarvoor hij ook arrangeerde.

Julian Lee 3 december 2020 (97)

Blinde multi-instrumentalist-arrangeur uit Nieuw Zeeland. Op advies van George Shearing naar de Verenigde Staten, dat zijn werkterrein werd in afwisseling met Australië. Verder actief als klanktechnicus en platenproducer.

Nadi Qamar 21 oktober 2020 (103)

Amerikaanse pianist, oorspronkelijk bekend als Spaulding Givens. Vormde in 1942 met Charles Mingus het trio Strings & Keys (geen opnamen). Speelde later met bassist Oscar Pettiford (geen opnamen), werkte in 1951 weer met Mingus, onder de oorspronkelijke naam, maar nu als duo. Dat maakte opnamen voor Richard Bock, van Discovery. Mingus kocht die op en bracht ze in 1954 uit als de eerste 25-cm elpee op zijn eigen label Debut. Bij de heruitgave op cd bleken er ook nog opnamen te zijn uit 1953 van een trio met Max Roach. Qamar gaf tot in de jaren tachtig lezingen over Afrikaans slagwerk.

(jjm)

Nieuwe album Wynton Marsalis pleidooi voor democratie

Op 15 januari verschijnt een album van trompettist Wynton Marsalis onder de titel 'The Democracy! Suite'. Het is gemaakt met een septet bestaande uit leden van het Jazz at Lincoln Center Jazz Orchestra, waarvan Marsalis de leider is. "The question that confronts us right now as a nation is, 'Do we want to find a better way?'" , zegt Marsalis: "The music of 'The Democracy! Suite' may be instrumental, but it speaks for itself, urging us onto action—to get out of our seats and fight for the world we believe in." Marsalis componeerde de muziek tijdens de lockdown en nam deze op in Jazz at Lincoln Center's Appel Room in New York. De datum van release ligt vijf dagen voor de inauguratie van Joe Biden als de nieuwe president van de VS en is in verband daarmee gekozen.

Beluister hier een stuk van het album:

https://www.youtube.com/watch?v=3Os0wZfy5Co&feature=emb_logo

Jazz International Rotterdam slankt af

Door het wegvallen van de subsidie van de gemeente moet Jazz International Rotterdam in 2021 in afgeslankte vorm verder. Hoe precies is onzeker, meldt de organisatie eind december in een nieuwsbrief: "We zoeken naar manieren om in een afgeslankte vorm verder te gaan en ons te blijven inzetten voor jonge makers in de stad. En om alles wat in 2020 niet doorging, in 2021 wél dat podium te bieden." De organisatie kreeg in 2020 een negatief subsidieadvies van de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur, dat de gemeenteraad overnam.

CORRECTIE: Uitreiking Boy Edgar Prijs 2020

In de vorige Jazzflits werd bericht over de uitreiking van de Boy Edgar Prijs 2020 door minister-president Mark Rutte. Wij schreven dat hij deze in de middag van 15 december aan bugelist Ack van Rooyen had overhandigd. Dit was niet correct. Om zeker te zijn dat er niets tussen zou komen, werd de prijsuitreiking niet gepland op de dag van het Boy Edgar Prijs-concert, maar al een week eerder. De ceremonie werd op 8 december gefilmd in de Statenzaal op het Binnenhof.

JAZZ OP DE PLAAT

HOSSEIN ALIZADEH/REMBRANDT TRIO
Same Self, Same Silence
 Native DSC Music

In Iran is luitspeler Hossein Alizâdeh (1951) een van de meest toonaangevende avant gardemusici. Hij is actief in de voorhoede van de Iraanse jazz en experimentele muziek. Maar uitgangspunt bij het bedenken van zijn melodieën zijn de traditionele Iraanse. Samen met het Rembrandt Trio van pianist Rembrandt Frerichs nam Alizâdeh het album 'Same Self, Same Silence' op.

Hoewel Frerichs en zijn kompanen slagwerker Tony Overwater en bassist Vinsent Plantjer echt Europese jazzmannen zijn, hebben ze zich bij het 'Iraanse' project de in westerse oren 'vreemd' klinkende toonladders en melodieën uit het Oosten volledig eigen gemaakt. Zij improviseren net als Alizâdeh, en daarmee blijven ze toch – op andere instrumenten – bij hun oorspronkelijke stiel.

In de muziek van Alizâdeh overheersen kwartnoten en die weet het trio ook tevoorschijn te toveren. Frerichs bespeelt de fortepiano en een antiek harmonium, Overwater horen we op een zessnarige violone en Plantjer beroert een uiteenlopende selectie percussie-instrumenten uit alle windstreken. De sound van de cd wordt bepaald door het unieke geluid van de Iraanse luit, de shurangiz.

Frappant is dat Frerichs cs alleen via een tolk met Hossein konden communiceren, maar die taalbarrière vormde geen beletsel bij het samen muziek maken. De mannen verstonden elkaar wonderwel en werken samen alsof ze nooit anders hebben gedaan. Het is even wennen maar na een tijdje ga je het vakmanschap en de creativiteit van het gelegenheidskwartet zeer waarderen.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Hossein Alizâdeh (Iraanse luit shurangiz),
 Rembrandt Frerichs (fortepiano, harmonium),
 Tony Overwater (violone),
 Vinsent Plantjer (whisperkit).

Luister hier naar het nummer 'Sama':
<https://www.youtube.com/watch?v=MZ5kAX7LDz4>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

BOI AKIH
Storyteller
 Bromo

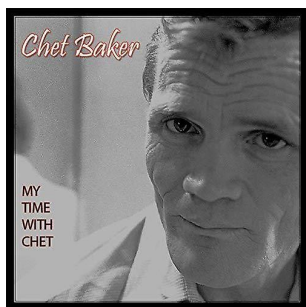
Voor hun nieuwste project, 'Storyteller', hadden zangeres Monica Akihary en gitarist Niels Brouwer weer eens een puik idee. De toevoeging van een kora (een West-Afrikaanse harp) aan het muzikale spectrum stond al langer op het verlanglijstje, maar de stemming van het Afrikaanse instrument bood problemen bij de soms complexe melodielijnen van Brouwer. Samen met de beoogde koraspeler, Zoumana Diarra, besloot hij om zelf een kora te bouwen die zowel de Westerse als de Afrikaanse stemming zou kunnen bieden. Na een eerste mislukte poging leek er een 35-snarig instrument te ontstaan dat de taak kon vervullen. Op dat moment sloeg een veel groter noodlot toe, want Diarra overleed plotseling. Uiteindelijk werd in de jonge, uit Guinee afkomstige Sekou Dioubate een opvolger gevonden die eveneens openstond voor muzikaal avontuur in het licht van een kennis van de West-Afrikaanse traditie. Die laatste inslag is een nieuw element in de muziek van Boi Akih, waarin de Molkse roots van Monica Akihary, de jazz(rock)-achtergrond van Niels Brouwer en een groot improvisatievermogen de andere bouwstenen vormen. Ook de toevoeging van blokfluitiste Dodó Kis is een sterke zet. Met de vederlichte tonen die ze met haar klassieke techniek uit haar instrumentarium haalt, omspeelt ze de immer betoverende stem van Monica. Zij zingt haar eigen, poëtische teksten – soms in het Engels, soms in het Haroekoe, de taal van haar vader. Subtiële elektronica voegt een extra touch toe aan de soundscapes die het album naast de 'liedjes' bevat. 'Dryland' en 'Lost souls' ontlenuen er hun vertellende structuur aan. Want de titel, 'Storyteller', is natuurlijk niet voor niets gekozen. De keuze van meesterpercussionist Nippy Noya als gast is hierin veelzeggend. Hij is in staat om met de kleinste instrumentjes meer te zeggen dan veel collega's met een hele batterij aan slagwerk. **Herman te Loo**

Bezetting:

Monica Akihary (zang), Dodó Kis (blokfluiten), Niels Brouwer (gitaar, composities), Sekou Dioubate (kora) + Nippy Noya, Vernon Chatlein (percussie).

Luister hier naar tracks van het album:
<https://www.boiakih.com/cds/>

CHET BAKER
My Time With Chet
 Sleepy Night Records

Gewoonlijk zijn wij Jazzflits-recensenten vriendelijk. Als een cd onze stijl niet is, dan gaat die naar een andere recensent. Muzikanten afkraken doen we hier niet. Maar kritiek leveren op andere betrokkenen moet kunnen en dat ga ik nou eens doen. Ga er maar even voor zitten. De hier besproken cd's hadden namelijk nooit mogen verschijnen. De eerste ('My Time With Chet') is illegaal, de tweede ('Quintet Sessions 1979') kampt met een waardeloze geluidsmix.

Om met die eerste te beginnen: de titel 'My Time With Chet' heeft betrekking op ene Ernie Garside, die Chet goed kende als vriend en medewerker in Chets laatste tien levensjaren. Dat beweert althans het hoesje. Uit even doorlezen blijkt dat de twee elkaar zo af en toe tegen het lijf liepen.

Maar daar gaat het niet om. Van de tien tracks zijn er negen afkomstig van eerder uitgebrachte cd's. Bronvermelding ontbreekt. Zoiets is doodgewoon voor jatlabeltjes uit Andorra en Spanje, waar bijvoorbeeld de arbeidsintensieve Baker-cd 'Indian Summer' (NJA) één op één werd overgenomen en voor een lagere prijs op de markt werd gesmeten als 'The Lost Holland Concert'. (Toen ik dat label mailde, kreeg ik als enige reactie een opsomming van geaccepteerde credit cards.)

Maar dit plaatje verscheen bij een min of meer officieel Amerikaans label. Volgens de website van Sleepy Night Records houdt de firma zich bezig met niet eerder uitgebracht materiaal. Dat is hier dus niet het geval. Er zit zelfs materiaal bij van Chets vermaarde concert in Tokio, dat in de VS door Evidence werd uitgebracht. We vinden hier ook een track van de vermaarde dubbelaar met Chets opnamen voor het radioprogramma Sesjun. Ik werkte daaraan mee en wát een klus was die productie: denk aan het opsporen en remasteren van het materiaal, de verdere research en het contacten van de nazaten.

...[vervolg in de rechterkolom](#)

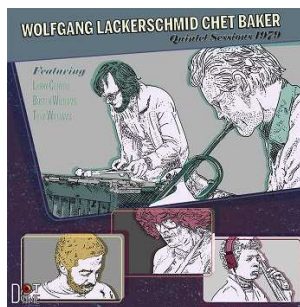
Bezetting:

Chet Baker (trompet, zang)
 met diverse bezettingen, 1959 – 1988.

Heeft u jazznieuws?

Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

WOLFGANG LACKERSCHMID/CHET BAKER
Quintet Sessions 1979
 Dot Time Records

Dan die tweede cd: een kwintetsessie uit 1979 onder leiding van de Duitse vibrafonist Wolfgang Lackerschmid. In het boekje vermeldt hij nog wat anekdotes: gitarist Larry Coryell die na het bijwonen van een duo-concert van de twee tranen in de ogen had, en gráág wilde samenwerken. Drummer Tony Williams, die een solo van Lackerschmid als 'really bad!' karakteriseerde. Die arme Wolfgang schrok zich wild, niet beseffend dat dit juist positief was bedoeld.

Het ondraaglijke geluid is geheel aan de technici te wijten. De contrabas klinkt niet alleen als een goedkope basgitaar, maar staat ook nog helemaal vooraan in het klankbeeld. Helemaal achteraan vind je - als je héél geconcentreerd luistert - soms een armzalig trompetje waarvan menige noot verloren gaat. De mix uit 1979 was al niet best en daar zijn vervolgens nog enkele onverlaten in een New-Yorkse studio overheen gegaan. (Er staan overigens twee niet eerder uitgebrachte takes op dit plaatje, maar dat lijkt weinig relevant.)

Professionele contrabassisten moeten hier beslist niet naar luisteren, want dit maakt traumatische herinneringen wakker aan situaties die ze allemaal wel hebben meegemaakt. Geluidstechnici die je geluid om zeep helpen en niets van jazz weten; zelfs in die mate dat ze niet weten dat ze dat niet weten. Vaak zitten ze ook nog met hun rug naar het podium, innig tevreden met zichzelf, terwijl je denkt: wéér een concert om zeep geholpen.

Jeroen de Valk

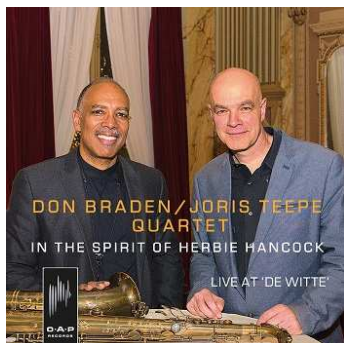
Bezetting:

Chet Baker (trompet, zang),
 Wolfgang Lackerschmid (vibrafoon),
 Larry Coryell (gitaar),
 Buster Williams (bas), Tony Williams (drums).

Luister hier naar de track 'Mr. Biko':

<https://www.youtube.com/watch?v=LnkcM2MbC7s>

DON BRADEN/JORIS TEEPE QUARTET
In The Spirit Of Herbie Hancock
Live At 'De Witte'
O.A.P. Records

Bezetting:

Don Braden (tenorsax),
 Rob van Bavel (piano),
 Joris Teepe (bas),
 Owen Hart Jr. (drums).

Bekijk een video over de cd:

<https://www.youtube.com/watch?v=O-L0b7UF9Q0>

Bij een tribuut denken we al snel aan ademloze aanbidding en B-muzikanten die de oorspronkelijke opnamen van hun held niet kunnen doen vergeten. Anders ligt dat zodra bassist Joris Teepe erbij betrokken is. We kennen natuurlijk zijn veelgeprezen hommage 'In The Spirit Of Rashied Ali'. Een album waarop niemand iemand anders probeert na te spelen. Het leverde hem een Edison-nominatie op, en dat voor een soort freejazz! Applaus. 'In The Spirit Of Herbie Hancock' is eveneens 'slechts' geïnspireerd door de genoemde held. De standards van Hancock vormen de uitgangspunten voor geheel eigen arrangementen. De vertolkingen zijn intens, veelal zelfs woest en oorverdovend. Evenals bij het Ali-tribuut klinken de muzikanten alsof ze jarenlang stage hebben gelopen bij Art Blakey and The Jazz Messengers. Enerverende jaren waarin de potige baas hen voortdurend inperpe 'play with balls!', want zo zeiden die mensen dat nou eenmaal. En: dat je niet een beetje maar héél erg moet swingen.

"De vleugel lijkt meer dan 88 toetsen te hebben en Rob van Bavel ten minste drie handen".

'Maiden voyage' behield de oorspronkelijke atmosfeer. Maar 'Watermelon man', in mindere handen een gemakkelijk schnabbelliedje voor een publiek dat weinig van jazz begrijpt, heeft Teepe drastisch herzien. 'Actual proof' werd omgewerkt naar een ballad, waarin medeleider Don Braden à la Coltrane alle goden van het hemelrijk aanroept. Braden is toch al erg op dreef; je zou bijna denken dat hij 'eindelijk weer mag' tussen twee lockdowns door. (Wat niet zo is - de live-opnamen dateren van eind 2019.) Slagwerker Owen Hart Jr vervult hierachter met verve de tumultueuze Elvin Jones-rol. De basnoten zijn dik, vet en uiteraard perfect van timing. Rob van Bavel geniet zo te horen van deze gelegenheid om loos te gaan in een kleine bezetting en met een top-ritmesectie. De vleugel lijkt meer dan 88 toetsen te hebben en de pianist ten minste drie handen. Op een zeker moment speelt hij rechts een langdurige triller terwijl de linkerhand soleert. Dat herinnert aan Earl Hines, ook iemand die zijn virtuositeit niet onder stoelen of banken steekt. Nog even een tip voor fans van Teepe: zojuist werd 'Seven Days A Week' heruitgebracht, zij het alleen als 'stream'. Een album uit 1998 met saxofonist Chris Potter en trompettist Randy Brecker. Ja, ook toen wist Teepe zijn medemuzikanten te vinden. Het album verscheen destijds bij Via Records, dat twee jaar later al failliet ging. Zie www.joristeepe.com.

Jeroen de Valk

SPOTIFY AFSPEELLIJST JAZZFLITS 350

Wij maakten voor u een afspeellijst in Spotify met nummers uit hier besproken albums. Klik om te luisteren op: <https://spoti.fi/2Xq9kDR>

LARRY CORYELL & PHILIP CATHERINE
Jazz At Berlin Philharmonic XI - The Last Call
ACT Music + Vision

Een maand na de live-opnames van de jazzgitaristen Larry Coryell (1943-2017) en Philip Catherine (1942) in de Philharmonic in Berlijn overleed Coryell, geheel onverwacht. Het nu op cd uitgebrachte concert van de grootmeesters uit 2017 is het laatste van Coryell. De titel 'The Last Call' is dan ook welgekozen. En gelukkig was ook deze afronding van de jarenlange samenwerking tussen de Amerikaan en de Belg – die startte in 1976 – vakwerk van hors categorie.

De plaat bevat zeven redelijk bekende stukken. Larry en Philip spelen de hoofdrollen, elkaar opzwendend en uitdagend. Beurtelings begeleden en soleeren de twee, waarbij ze niet voor elkaar onderdoen maar elkaar wel alle ruimte gunnen om te excelleren. In enkele tracks worden de gitaristen begeleid door Jan Lundgren (piano), Lars Danielsson (bas) en Paolo Fresu (trompet), maar dat had niet per se hoeven. Met zijn tweeën zijn ze een compleet orkest.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Larry Coryell, Philip Catherine (gitaar),
 Jan Lundgren (piano),
 Lars Danielsson (bas),
 Paolo Fresu (trompet).

Meer info:

<https://bit.ly/3s3hii8>

CYCLE
JIN-BREBL Concert
Ic disc

Als bandleider heb je veel te doen, zeker als je zo'n groot ensemble op de been houdt als I Compagni. Al meer dan drie decennia is Bo van de Graaf componist, arrangeur, manager en regelneef van het gezelschap. Vandaar dat hij voor een carte blanche in het Nijmeegse Brebl nu eens koos voor zijn andere rollen, als saxofonist en als improvisator. Inspiratiebron hiervoor was de legendarische groep Circle (Anthony Braxton, Chick Corea, Dave Holland, Barry Altschul), en met name het 'Paris Concert'. Hoesontwerper Kees Moerbeek greep voor het cd-pack daarom ook terug op de iconische hoes van B&B Wojirsch. Maar het amper voorbereide concert had in de verste verte niet de bedoeling die plaat na te spelen of te imiteren. Behalve één stuk van de setlijst van Circle (Wayne Shorters 'Nefertiti') stonden er composities van Van de Graaf, bassist Dion Nijland, diens collega Gary Peacock ('Vignette') op de standaards. Maar het kwintet gaf zich ook over aan een aantal vrije improvisaties. Het concert, op 30 september, voor dertig man publiek, straalt de urgentie uit van het (weer) live muziek maken tussen twee coronagolven in. In die muziek horen we een worteling in de jazztraditie, met inbegrip van de free jazz en loft jazz van de jaren zestig en zeventig. Maar dan wel gezien door de bril van Van de Graaf en zijn getrouwen. Zo trekt de bandoneon van Michel Mulder het voornoemde 'Vignette' de klankwereld van Astor Piazzolla binnen. De combinatie van piano en keyboards zorgt voor verrassende kleuren, en als drummer André Groen achter de vibrafoon plaatsneemt, komt er een extra melodiestem bij. Bovendien zit Van de Graaf zelf (vooral op altsax) overal fel bovenop. Als Cycle ook na dit concert als groep doorgaat, is de Nederlandse jazzscene een doorleefd en eigenzinnig ensemble rijker.

Herman te Loo

Bezetting:

Bo van de Graaf (sopraansax, altsax, tenorsax),
 Michel Mulder (keyboards, bandoneon), Christoph
 Mac-Carty (piano, stem), Dion Nijland (bas),
 André Groen (drums, vibrafoon).

Bekijk hier een video over het album:

<https://youtu.be/ImzeKjq20N4>

JUNK MAGIC
Compass Confusion
Pyroclastic Records

In 2004 verraste pianist Craig Taborn met een album waarop hij vooral met elektronica in de weer was: 'Junk Magic'. Sindsdien gebruikt hij die album-titel als projectnaam. 'Compass Confusion' is de langverwachte opvolger van die eerste cd. Het procedé is hetzelfde gebleven. Taborn bedacht lange, door droomlogica gestructureerde stukken, die eerder uit soundscapes dan uit herkenbare vormen bestaan. De soms kille, metalige, elektronische klanken worden afgezet tegen de akoestische bijdragen van zijn gastmuzikanten. Want om Junk Magic een groep te noemen, zou een verkeerd beeld geven. Taborn zet de instrumentalisten in zoals een theater- of filmregisseur zijn acteurs zou casten. Het is een werkwijze die we in Nederland kennen van Michel Banabila (in projecten met Eric Vloeimans en Mete Erker). Zo speelt altviolist Mat Maneri een belangrijke rol in een kamermuziekachtig moment in 'The science of why devils smell like sulfur' met Taborn achter de akoestische vleugel. Het is een moment in het grotere geheel, alsof er een akoestisch luikje opengaat in de soundscape. Al snel komt drummer Dave King (The Bad Plus) de sereniteit verstoren met een slagwerkinterruptie. Dan trekken ze gedrieën op en wordt de sfeer steeds grimmiger en heavier. Het woord 'sfeer' is essentieel, want Taborn is een meester in het scheppen van beelden in het hoofd van de luisteraar. Veel van de tracks van 'Compass Confusion' zouden het goed doen in een film van, bijvoorbeeld, David Lynch.

Herman te Loo

Bezetting:

Craig Taborn (piano, keyboards, elektronica)
 + Chris Speed (tenorsax, klarinet),
 Mat Maneri (altviool), Erik Fratzke (basgitaar),
 Dave King (drums, elektronische drums).

Luister naar de openingstrack van het album:
<https://www.youtube.com/watch?v=o-UjUVX3ZKQ>

SANNE RAMBAGS

Sonna

Sonna Records (www.sonnarecords.com/shop/)

Zes jaar geleden stond eerstejaars conservatoriumstudent Sanne Rambags eigenlijk nog niet eens op een podium, maar op een straathoekje in Den Bosch en werd ze voor het eerst gesignaleerd in Jazzflits (nr. 220). Daarin werd toen geschreven 'dat zij opvallend zuiver zong en meer dan verdienstelijk kon scatten'. De laatste productie van Sanne Rambags werd nog net in 2020 op vinyl op haar eigen nieuwe platenlabel uitgebracht onder de naam 'Sonna'. Zes jaar verschil in tijd, lichtjaren in al het andere. 'Sonna' kan rustig een hoogtepunt van haar nog prille carrière worden genoemd. De muziek op deze elpee is een half jaar geleden al digitaal uitgebracht, een cd-versie werd overgeslagen en nu ligt er een prachtige platenhoes op schoot. Het lijkt onmogelijk om als vocalist-stemmusicus een hele plaat in je eentje te vullen en boeiend te houden. Het is Rambags glansrijk gelukt.

De plaat begint met een gezongen gedicht van haarzelf en gaat daarna over in 24 korte stukken waarin geen gebruik wordt gemaakt van tekst. Dat eerste nummer 'At great height' is een aankondiging voor wat daarna te horen is. Kleuren, mythen van de natuur, vrijheid, oervolken, licht en sereniteit zijn ook de thema's van de overige stukken. In die nummers worden die gevoelens weergegeven door middel van wonderschone improvisaties. Sannes stem gaat daarbij moeiteloos over in vele technieken, kleuren en stemmingen die aan elk nummer hun eigen karakter geven. Van fluisterzacht tot explosief, van subtiele sereniteit tot bijna exhibitionistisch, van puur geluid tot iets wat op een oertaal lijkt. Associaties van jazz-zang van Blossom Deary en Eartha Kitt, wereldmuziek van de Inuit en boventoonzangers uit Mongolië, aparte geluiden van stemkunstenaars als Greetje Bijma en anderen komen als zwoele windvlagen langs en verdwijnen weer net zo snel in het niets. Alles is even intrigerend waarbij de luisteraar zijn adem inhoudt. De opnamen zijn gemaakt in de lege H. Antonius Abt kerk in Riel, een dorp net onder Tilburg. De muziek is nu digitaal en op elpee te horen. Het verschil is enorm. De opnamekwaliteit is supergoed, de persing van de plaat fenomenaal. De ruimte van de kerk is op vinyl voelbaar, in de verte klinkt een kerkklok, de zachte omgevingsgeluiden die digitaal als een soort ruis klinken worden op de plaat levensechte zuchtjes wind. 'Sonna' is geen gemakkelijke muziek maar muziek om geconcentreerd naar te luisteren. Wie dat doet wordt meege-sleept in de peilloze diepte van de improvisaties. De plaat is verkrijgbaar op de site van Sonna Records.

Tom Beetz

Bezetting:

Sanne Rambags (stem).

Luister hier naar het stuk titelstuk:
<https://www.youtube.com/watch?v=ck2qHyVc-9w>

EEN MUZIEKINSTRUMENT ALS MARTELWERKTUIG?

Ack van Rooyen werd op nieuwjaarsdag 91 en speelt nog steeds adembenemend. Hij is daarmee niet alleen een topmuzikant maar zo onderhand ook een medisch en trompet-technisch wonder. Waar haalt Ack zijn uithoudingsvermogen vandaan? Menige trompetcarrière moest voortijdig worden beëindigd.

Door Jeroen de Valk

Neem Jarmo Hoogendijk, een leerling van Ack. Hij weet nog precies wanneer hij wist: het gaat zo niet langer. We schrijven januari 2004 en hij trad op met een band rond pianiste Amina Figarova. Of neem Buck Clayton: hij zat in 1979 in een New-Yorkse studio toen hij merkte dat het niet meer ging. Freddie Hubbard blies door tot januari 1993, bij een herdenkingsconcert voor de zojuist overleden Dizzy Gillespie. Een bult op zijn bovenlip barstte open en naar verluidt sproeide het bloed tot over de eerste rij, daar in de Blue Note in New York. Ado Broodboom kon zich de dag later ook nog herinneren, aangezien Beatrix op die dag werd gekroond: 30 april 1980.

Wat zij allemaal ervoeren, was het moment waarop je de trompet niet meer kunt bespelen. Het instrument gaat in de koffer en komt er niet meer uit. Nou ja - Hubbard nam in latere jaren nog wel eens een bugel mee naar een gig. Er kwamen tamelijk willekeurige geluiden uit, maar het publiek was nou eenmaal gewend dat Hubbard een trompet bij zich had.

Alle genoemde trompettisten kampten met een onwillige bovenlip, die vaak ook nog gepaard ging met problematische boventanden. Wij jazzauteurs hebben het aldoor maar over de artistieke motieven die we menen te bespeuren achter elke noot die we horen. Maar soms liggen er puur fysieke kwesties aan ten grondslag. Chet Baker kampte met een herpesblaas op zijn bovenlip bij een optreden in De Kroeg, 1987. Een deel van de incrowd besloot natuurlijk meteen dat hij vast te veel had ingekocht bij de illegale snoepwinkel, hahaha. Een ander deel dacht dat hij op zoek was naar een nieuw soort minimalisme. De realiteit: hij wilde gewoon dat concert doen, alleen zat die uitslag hem in de weg.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Ack van Rooyen op bugel op het North Sea Jazz Festival 2015. (Foto: Joke Schot)

De bovenlipp problemen lijken vooral te worden veroorzaakt door drie zaken. De boventanden, die niet altijd meewerken. Een uitgerekte of (deels) gescheurde spier in de bovenlip. En, in veel gevallen: het littekenweefsel dat ontstaat na het forceren van die lip. Iedere trompettist kent wel die nachten waarop je ondanks vermoeidheid en pijn toch maar die noten probeert te halen. Als het goed is - en meestal is het goed - heb je als trompettist geleerd 'non-pressure' te spelen: zonder druk op de bovenlip, dus. Maar een béetje persen doe je al snel als je wat hoger en harder wilt blazen.

DE TROMPET, DE JAZZ EN DE BOVENLIP

Ado Broodboom, in de door Bert Vuijsje opgetekende autobiografie 'Ado Broodboom, trompet': "Ik ben helemaal geen power-trompettist. Nooit geweest, nooit willen zijn ook. Maar dan ben je aan het improviseren, zo van: ik wil dit spelen... Dan kost het moeite en dan ga je drukken. Tot die spiertjes zeggen: ja, je kan me nog meer vertellen, ik doe niks meer. In dat stadium ben ik beland en toen heb ik gezegd: afgelopen."

Over Hubbard zei Broodboom ooit: "Muzikaal is het vreselijk goed wat die man speelt, maar het is kortstondig, let op mijn woorden." Volgens een Amerikaanse collega was 'Hub' aanvankelijk zo'n natuurtalent, dat hij niet gewend was uitgebreid warm te blazen. In zijn jonge jaren had hij dat maar nauwelijks nodig. Later brak hem dat lelijk op.

Jarmo Hoogendijk en de auteur correspondeerden uitgebreid over dit onderwerp; deze mailwisseling vormt ook de inspiratie voor dit artikel. Lang voordat hij werkelijk in de problemen kwam, ervoer Jarmo de trompet al als een martelwerktuig. Vaak vroeg hij zich af of hij wel het eind van de eerste set zou halen. Drank verlichtte de pijn en nam de zorgen tijdelijk weg. Dusdanig, dat zijn kwintet met Ben van den Dungen uitgroeide tot een power-band bij uitstek. Elke avond ging het dak eraf. Hij kampte met wat wel het 'Satchmo Syndrome' wordt genoemd, naar Louis Armstrong. Jarmo: "Een gescheurde of uitgerekte bovenlipspier, de 'orbicularis oris'. Die spier was bij Armstrong waarschijnlijk uitgerekt en daarom had hij met enige regelmaat problemen en een dunnere sound. Bij mij was de orbicularis oris uitgerekt aan de linkerkant en had zich aan de rechterkant een bult littekenweefsel gevormd van scheurtjes [...vervolg op de volgende pagina links](#)

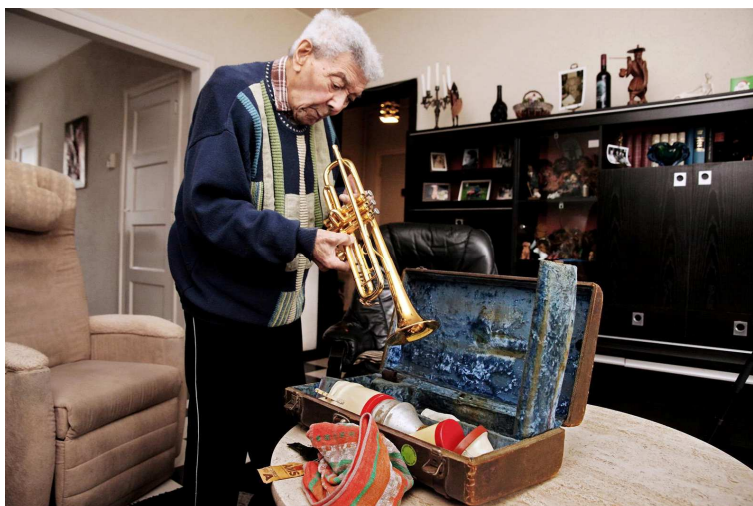
die zichzelf hadden geheeld. Daardoor was wel veel elasticiteit verloren gegaan." Jarmo denkt dat elke koperblazer die problemen krijgt, te maken heeft met een uitgerekte of gescheurde spier. Scheurtjes leiden dus weer - zoals ook bij Hubbard - tot ongewenst littekenweefsel.

Jarmo's problemen maakten het spelen geleidelijk onmogelijk vanaf een sessie in een Latijns-Amerikaanse club in New York, eind 2002. Het was snijgend koud toen hij een club binnenliep, waar hij meteen door een bevriende bandleider op het podium werd getrokken. 'Met een bevroren gezicht, niet ingespeeld en nog niet ingedronken' haalde hij nog net het einde van een paar stukken.

Lang voordat Jarmo Hoogendijk werkelijk in de problemen kwam, ervoer hij de trompet al als een martelwerktuig. Vaak vroeg hij zich af of hij wel het eind van de eerste set zou halen.

Ondanks toenemende pijn in de aangezichtspleuren deed hij nog een paar tournees en nam hij het jaar daarop een prachtige cd op met het Latin-combo Bye-Ya! Maar dat lukte alleen omdat alle stukken er in één take op stonden. De klachten verergerden. Hij laste begin 2004 een pauze in en toog eind 2004 naar een gespecialiseerde chirurg in Canada: dokter Simon McGrail, een bekende naam onder koperblazers. "Hij heeft mijn bovenlip opengemaakt en links het uitgerekte deel van de spier weggehaald en daarna de gezonde stukken weer aan elkaar gezet. Rechts verwijderde hij een klont littekenweefsel." McGrail beloofde een hersteltijd van vijf maanden. Van via internet getraceerde blazers vernam Jarmo dat het herstel eerder een kwestie is van enkele jaren. Met uitzondering dan van Eef van Breen, die zich kort na Jarmo door dezelfde chirurg liet opereren en spectaculair snel herstelde in slechts acht maanden. Hij kon weer spelen! Jarmo speelde nooit meer. "Na de operatie is de pijn gewoon gebleven. Toen had ik er genoeg van." Misschien had Jarmo het ook wel erger te pakken dan Eef. "Omdat ik met Ben voortdurend in ons boekingskantoor aan de telefoon zat, stapte ik vaak het podium op zonder in vorm te zijn. Dan wil een lading drank wel helpen: het klonk meteen goed en ik voelde geen vermoeidheid meer."

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Ado Broodboom met zijn trompet in 2017. (Foto: Joke Schot)

Bepaalde genotsmiddelen hielpen ook **Lee Morgan**, die liefst snoeihard blies. Zó hard, dat hij het op latere leeftijd vaak noodgedwongen wat kalm aan deed. Maar ook **Clifford Brown** - volkomen clean - voelde zich na elke gig alsof iemand zoutzuur in zijn gezicht had gegooid. (Brownie meldt dat in een interview, afgedrukt in een boek met transcripties.)

Nu even een lijstje met meer en minder getroebleerde trompettisten...

Woody Shaw zei tegen Jarmo Hoogendijk in september 1988 - op een jamsessie in café De Sport, Den Haag - dat hij zijn laatste noten ging spelen. Vervolgens deed hij dat ook. Behalve met een beroerde conditie kampte Woody ook - in ongeveer zijn laatste zes levensjaren - met het gemis van zijn vier middelste boventanden. Gelukkig bracht hij zijn onderkaak altijd al wat naar voren. Aan Jarmo vertelde hij hoe fanatiek hij ooit was: overdag studeren, 's avonds optreden - niet zelden vier sets - en daarna nog eens jammen. "Hij beschikte dus over een bijzonder soort uithoudingsvermogen. En hij had geen enkele noemenswaardige, zichtbare afdruk van het mondstuk op zijn lip." Over het verlies van die voortanden zei Woody: "I was scared to death but I could not afford to say no..." Dus bleef hij maar spelen, en niemand die er iets van zei.

Chet Baker miste vanaf zijn prille tienerjaren tot 1968 (hij kreeg toen een kunstgebit) een bovenste voortand. Hij had gelukkig een keurige embouchure aangeleerd op 'instrument training class' in junior high school, zo vertelde hij mij: "Non-pressure saved my life." De pers maakt gewoonlijk een drama van een aframmeling door - of namens - zijn dealers. Die vond plaats in de zomer van 1966. Chet verloor daarbij één stukje van één tand en blies daarna nog een tijd door. De ellende kwam in werkelijkheid door het geleidelijk verslechteren van zijn toch al matig onderhouden tanden, waarna dat kunstgebit noodzakelijk bleek. Volgens Ack van Rooyen moet je als professionele trompettist eigenlijk een afdruk laten maken van je bovenste voortanden, zodat die tot op de millimeter kunnen worden gereconstrueerd. Dat had Chet duidelijk niet gedaan. Zijn comeback in New York begon pas vijf jaar later, in 1973. Veel successen zouden volgen, al kromp later zijn tandvlees en vergat hij wel eens zijn speciale gebitslijm.

Buck Clayton kampte met krimpand tandvlees, waardoor een brug op zijn boventanden geleidelijk te groot werd. De brug sneed in zijn bovenlip, steeds als hij het mondstuk er op zette.

[...vervolg op de volgende pagina links](#)

Veel whisky verzachtte de pijn maar bood geen duurzame oplossing. Grondige tandheelkundige hulp was kennelijk te duur, want hij rommelde zo nog een tijdje verder. In 1979, in een studio met organist Milt Buckner en drummer Jo Jones, kwamen er nog wel wat noten uit de trompet, maar niet meer de juiste. Hij verliet de studio, hoorde nog net hoe de overige muzikanten er flink tegenaan gingen en dronk nog meer. Later die dag liep hij de slagwerker tegen het lijf, wiens ogen zeiden: "Buck, dit gaat niet goed." Hij ging verder als orkestleider/arrangeur.

Armstrong zelf was in 1932 op tournee door Europa toen zijn bovenlip niet meer wilde. Het was een drukke, afmattende toer onder leiding van een louche manager. Louis wilde steeds maar die hoge noten halen, totdat zijn lip ging bloeden na alweer een hoge F. Hij moest enkele engagementen afzeggen. De littekens werden op latere leeftijd weer zichtbaar. Gary Giddins zag hem in 1968 op een schoolconcert. Backstage was hij 'an old man in a loose tuxedo, his brown coloring tintured with gray, his eyes slightly rheumy, the scar on his upper lip [...] alarmingly raw'. Giddins schrok bij de aanblik van de vermoeide, fragiele oude baas. Maar zodra hij op het podium stapte, onderging hij een verbazingwekkende transformatie. Hij stráálde, en iedereen straalde met hem. (Pas later werd duidelijk dat Armstrong destijds slechts 67 jaar werd. Hij was vroeg oud geworden en kende zijn geboortedatum niet.)

Donald Byrd, zo meldt Jarmo, maakte rond 1986 op het North Sea Jazzfestival nog een soort van rentree, maar het spelen lukte nauwelijks meer. Gelukkig heeft hij daarna nog decennialang een succesvolle lespraktijk gehad (Eric Vloeimans heeft ook les van hem gehad) en mocht hij in goede gezondheid een hoge leeftijd bereiken.

Jarmo mailt: "In zijn laatste paar jaren was aan **Roy Hargrove** ook duidelijk te zien en te horen dat er iets kapot aan het gaan was. Een verminderd bereik en uithoudingsvermogen, en zichtbare moeite zodra hij dat mondstuk op zijn mond zette. Hij had zich contractueel laten verplichten (door zijn manager of door de platenmaatschappij, dat weet ik niet) om na elk festivaloptreden ook op de nachtelijke jamsessie te spelen, en aldus geschiedde dertig jaar non-stop. Dat leidde tot veel slaapgebrek, en dat

...vervolg in de rechterkolom

Roy Hargrove op bugel in LantarenVenster, Rotterdam (2014). (Foto: Joke Schot)

overleeft uiteindelijk geen enkele embouchure. Maar net als bij Clifford Brown en Lee Morgan kwam ook bij Roy de dood sneller dan de ondergang van het embouchure."

Hier tegenover staan de trompettisten met een embouchure die niet is kapot te krijgen. Daarvoor hoeven we niet eens naar de spektakelblazers te gaan: denk aan Lyrici zoals Ack van Rooyen en **Doc Cheatham**, die nog steeds uit de voeten kunnen/konden na hun negentigste verjaardag. Hoe komt dat? Misschien een rustiger karakter, waardoor ze minder geneigd zijn hun bovenlip kapot te blazen. Maar ook goede voortanden, die ze ook degelijk onderhielden. Alsmede: gezonde longen en spieren rond de mond, en de discipline om in een goede conditie te blijven. Een combinatie van 'nature' en 'nurture' dus.

Verder is er de noodzaak van de juiste techniek. Chets jeugd-vriend Bob Whitlock was aanvankelijk ook trompettist. Hij hield van Roy Eldridge en dacht dat je zo kon spelen als je maar flink perste tegen het mondstuk. Hij moest nog twintig worden toen hij zich noodgedwongen moest omscholen tot bassist.

Ten slotte moet je die techniek ook bijhouden, vooral met het klimmen der jaren. **Randy Brecker** (74) zei mij in 2019: "Trompet spelen is topsport. Ik doe nog steeds de oefeningen die de klassieke docenten mij meegaven - een daarvan speelde in een symfonieorkest in Philadelphia. Drie, vier uur per dag." Hij mopperde over Miles, die in zijn latere jaren veel werk door zijn 'sidemen' liet opknappen. Het leek soms of Miles meer tijd doorbracht bij de kleermaker dan in zijn oefenhok. En over Dizzy: "Die zag er natuurlijk lollig uit met die opgeblazen wangen, maar op den duur is dat gewoon een verkeerde techniek. Dat hóórde je ook. Hij moest steeds die wangen helemaal opblazen voordat er ook maar één toontje uit zijn trompet kwam. Verspilde energie, doodzonde."

Dit brengt ons terug bij **Ack van Rooyen**. Ex-leerling Jan Wesels zei mij in Jazz Bulletin dat Ack moet beschikken over sterke lippen, tanden en longen. Daarnaast: "Ack neemt veel rust. Hij leeft gezond en beschikt over een ijzeren discipline. Hij studeert nog steeds iedere dag. Zijn motivatie is, dat hij zichzelf en anderen wil blijven verbazen. Dat lukt hem ook."

Volg ons ook op: <https://www.facebook.com/Jazzflits>

VARIA

Radio Jazz Copenhagen nu de klok rond op internet

Sinds 1 januari zendt de radiozender Jazz Copenhagen 24 uur per dag via internet uit. Om dit te bekostigen wordt het aantal uren op de FM-band op werkdagen beperkt tot de avond. De stap is gezet omdat het aantal luisteraars via de smartphone de laatste jaren steeds verder toeneemt. De inhoud van de stream zal bestaan uit de gebruikelijke nieuw geproduceerde uitzendingen, heruitzendingen en non-stopuitzendingen met een keuze uit de database van het station. Radio Jazz Copenhagen is een non-profit radiostation met een uitzendvergunning op FM 102.9 in de regio Groot-Kopenhagen. Het wordt draaiende gehouden door zo'n vijftig vrijwilligers. De uitzendingen van Radio Jazz Copenhagen zijn te beluisteren via www.radiojazz.dk.

Haagse podcastreeks met jazzmusici

Op de website van het Haagse podium De Nieuwe Kamer staat een reeks podcasts waarin onder meer jazzmusici in het zonnetje worden gezet. De makers spraken met onder anderen trompettist Michael Varekamp, saxofonist Simon Rigter, drummer Eric Ineke en trompettist Ellister van der Molen over het muzikantenbestaan. De reeks is te vinden op: <https://bit.ly/3b2CYVq>

Geschiedenis Belgische bigbands

Een artikel van Matthias Heyman over de geschiedenis van bigbands in België is recentelijk gepubliceerd op de website van het Brussels Jazz Orchestra. Vragen als: 'Welke grote jazzformaties kende België?', 'Wanneer ontstonden de eerste bigbands in België?', 'Waren er ook Belgen actief in internationale jazzorkesten?' worden in het artikel beantwoord. Heyman is bassist en onderzoeker. Lees het stuk hier: <https://bit.ly/389fD2k>.

YOU'LL NEVER WALK ALONE

In Jazzflits 306 van 5 november 2018 werd uitvoerig verhaald over de song 'You'll never walk alone'. Op 3 januari 2021 is de Britse zanger Gerry Marsden overleden aan hartfalen. Hij was geboren op 24 september 1942. Marsden maakte in 1963 een overbekende versie van het nummer met zijn Gerry & The Pacemakers. Op 20 maart 2020 werd het lied door meer dan 180 radiozenders in meer dan dertig landen tegelijk gedraaid, met de bedoeling mensen te verenigen aan het begin van de coronapandemie. (emf)

Festival Stranger than Paranoia verzet naar februari

De 28ste editie van het festival Stranger than Paranoia zal van 13 tot en met 17 februari plaatsvinden. Het kon eind december 2020 vanwege de coronacrisis niet doorgaan. Het programma en de locaties zijn ongewijzigd. Onder anderen organisator-saxofonist Paul van Kemenade, toetsenist Jasper van 't Hof, drummer Han Bennink, het Trio Ernst Reijssiger en Smandem treden op in Paradox (Tilburg), Podium JIN in Brebl (Nijmegen) en de Willem Twee Toonzaal (Den Bosch). Bekijk het volledige programma hier: <https://bit.ly/35oshZR>

Dagelijks jazz of wereldmuziek bij Concertzender

Vanaf 1 februari is bij de Concertzender dagelijks tussen 17.00 en 19.00 uur jazz of wereldmuziek te horen. Verder wordt op zaterdagmiddag en -avond jazz uitgezonden. De Concertzender gaat vanaf 1 februari met een nieuw programmaschema werken. Elke doordeweekse avond krijgt zijn eigen muzikale signatuur. Met live-opnames op maandag, klassieke muziek op dinsdag, nieuwe muziek op woensdag, oude muziek op donderdag en wereldmuziek op vrijdag. In de jazzprogramming zijn programma's opgenomen als Holland Jazz, Het Grote Geluid, Paleis van de weemoed en Tussen swing en bop. Het volledige nieuwe zendschema is hier te vinden: <https://bit.ly/3odUQR1>.

Actuele berichten en concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

JOHN WRIGHT (1934 – 2017) PIANIST UIT CHICAGO

John Wright was aanwezig toen pianist Ahmad Jamal met bassist Israel Crosby en drummer Vernel Fournier concerteerde in het Pershing Hotel in Chicago. Dat concert van 16 januari 1958 staat op 'Jamal At The Pershing'. Hoewel Wright in het clubcircuit af en toe Jamal mocht vervangen bleef het jaren stil rond hem, op een korte vermelding in de Penguin Jazz Recordings van 2008 na.

In 2012 kwam zijn muziek beschikbaar voor het brede jazzpubliek: Fresh Sound brengt zijn vier Prestige-elpees van 1960-1961 uit als een dubbel-cd onder de titel 'John Wright Trio & Quartet'. 2 uur en 33 minuten pure jazz: 'South Side Soul', 'Nice 'n' Tasty', 'Makin' Out', en 'The Last Amen' (Fresh Sound 692).

Luister hier naar 'South Side Soul':
<https://bit.ly/3nd0fqd>

Zijn whiskygebruik deed hem scheiden van platenmaatschappij Prestige en zijn gedrag schrok toermanagers af. Vandaar dat Wright vooral in Chicago bleef, uitzonderd trips naar Maleisië, Indonesië, Thailand, Japan.

In 1980 laat hij zich begeleiden door de AA (Anonieme Alcoholisten). Vanaf midden jaren tachtig tot in 1999 vond hij overdag werk als bibliotheekmedewerker in de Cook County Jail (1).

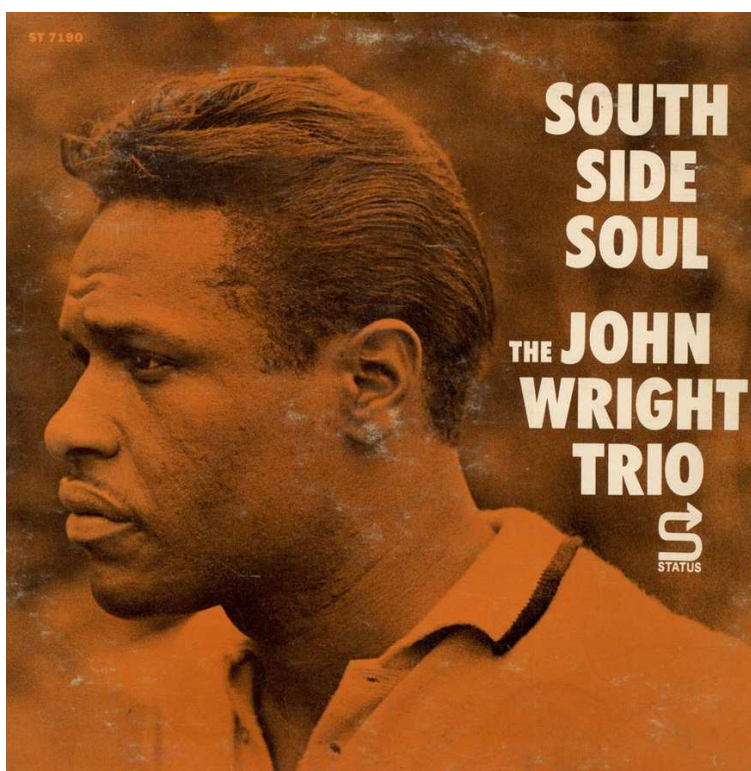
's Nachts heeft John klassiekers in zijn vingers: 'Misty', 'Let the good times roll', 'Take the A train', 'Song for my father', 'Satin doll', 'My funny Valentine', 'Things are getting better'. Op zijn platen staan zowat een twintigtal eigen composities. In zijn discografie zit een muzikaal hiaat van wel dertig jaar: in 1994 nam Wright zijn laatste plaat op.

Liefhebbers van Red Garland, Roland Hanna, Ramsey Lewis, Ahmad Jamal, Junior Mance, Bill Evans, James Booker kunnen terecht bij John Wright.

Voor details over zijn leven: lees het interview van Rebecca Zorach: 'Never the same: Interview with John Wright' (augustus 2011): <https://bit.ly/3ouHwrH>.

Luister hier naar John Wright in 'Please send me someone to love':
<https://bit.ly/3niSAXa> (1994)

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

John Wright op de hoes van zijn elpee 'South Side Soul'. Het album is ruim 570.000 keer beluisterd op You Tube.

Loopbaan

John Wright werd geboren op 7 september 1934 in Louisville, Kentucky. Toen hij twee jaar was verhuisden zijn ouders naar de West Side of Chicago: vader was dokwerker, moeder een evangelische predikante in de Victory Mission Church. Thuis: geen blues, geen jazz, geen kaartspel, 'no drinking', 'no smoking'. Op zijn zevende mocht John piano spelen tijdens die gospel-kerkdiensten. In 1942 volgt een verhuizing naar de South Side. Hij volgt lager onderwijs in de Benjamin Wright Raymond Elementary school, gaat later naar de Wendell Phillips High School. Op zijn veertiende is John organist in de Christian Hope M.B. Baptist Church.

De Koreaanse oorlog (1950-1953) breekt uit: zijn kameraden worden naar Korea gestuurd. In juli 1952 komt John in militaire dienst bij de 7th Army Special Forces in Duitsland, een soort culturele dienst waar hij beter piano leert spelen. Drummer Walter Perkins werd infanterist in Frankfurt. Wright maakt daar kennis met gitarist Eddie Fisher, vibrafonist Walt Dickerson en trombonist Lou Blackburn. Hij zwaait af in februari 1955, en heeft zijn roeping gevonden: jazzmuzikant worden. Hij zou in Duitsland blijven bij zijn Duitse verloofde, maar in Chicago had hij een meisje bezwangerd - hij moest van moeder terugkeren en trouwen (in 2011 zat hij in zijn vierde huwelijk, zijn eerste drie vrouwen stierven vroeg). Tijdens of na zijn legerdienst trad Wright op in Heidelberg, Frankfurt, Berlijn, Bern, Zürich. Hij trad ook op met de in 2020 nog altijd actieve Marshall Allen (°1924), bekend van bij het orkest van Sun Ra en pianist Paul Bley. Allen werd ook geboren in Louisville. Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelde Allen in Parijs met de saxofonisten Don Byas en James Moody.

...vervolg op de volgende pagina links

Toen John Wright terugkeerde naar Chicago zag hij één van de laatste concerten van altsaxofonist Charlie Parker, in de Beehive, hij was al ziek, dronk melk tussen zijn nummers door, Parker zou overlijden op 12 maart 1955.

John Wright vond werk in het lokale muziekcircuit: hij speelt contrabas, orgel, en schakelt voltijds over op piano om 's nachts hoogstens tien dollar te verdienen. Zijn eerste job na zijn legerdienst was een maand lang in de Fifth Jack aan de West Side, een club geleid door een duo prominente gangsters. Tijdens het weekend mocht het trio uitgebreid worden met bijvoorbeeld de saxofonisten Gene Ammons of Dexter Gordon.

In de club Randolph Rendezvous speelt Wright met Jelly Holt's Five Blazers, later de Four Whims genoemd. Toerende muzikanten van Duke Ellington en van Dizzy Gillespie kwamen luisteren.

In augustus **1960** komt hij naar New York en de Van Gelder Studio met zijn South Side Soul Trio voor de gelijknamige elpee: alle zeven tracks verwijzen naar een wijk in Chicago's South Side. Voor Prestige zou Wright vijf elpees opnemen tussen 1960 en 1962. Zijn eerste twee platen zijn in trio, op zijn derde is er het Prestige-debuut voor saxofonist Cat Eye Williams, die speelde twee jaar in de Horace Henderson band (**2**). John en Cat Eye traden veel op in Club Bahamas aan de 35th Street.

John Wright live in 2014:

<https://bit.ly/3hUmlD5>

Halfweg de jaren zestig speelt Wright in een begeleidingsorkest voor vocalist Oscar Lindsay en maakt soms deel uit van de combo's van Jack McDuff, Groove Holmes, Jimmy Smith, Elvin Jones, Thad Jones.

In Chicago werd Wright betrokken bij de Civil Rights Movement, Black Panthers, Black Power: getroffen door de rassenscheiding, aparte toiletten voor zwart en blank, achteraan eten in het restaurant, ver van de blanken.

Hoewel blind geworden in **2004** leidt Wright vanuit zijn huis in Matteson de Hyde Park Jazz Society, opgericht in 2006 ter bescherming van de jazzclubs, onder meer de Beehive was in de buurt, met op 29 september 2007 het eerste Hyde Park Jazz Festival. Benefiet- en 'tribute'-concerten werden gehouden: in 2007 voor Jodie Christian (1932-2012), in 2009 voor Eddie de Haas (°1930), in [...vervolg in de rechterkolom](#)

De omslag van de dubbel-cd van Fresh Sound waarop vier Prestige-albums van John Wright zijn samengebracht.

2010 voor Willie Pickens (1931-2017). Daar werd ook de jazzdocumentaire 'A Joyful Noise', met opnamen uit 1978-1980 van Sun Ra and his Arkestra vertoond, live met excentrieke avantgardisten.

In **2008** speelt Wright wekelijks in Philander's jazzrestaurant in het Carleton Hotel in Oak Park. Op 24 mei 2008 concertteert John Wright in de Checkerboard Lounge in de South Side, de club waar op 22 november 1981 een videoconcert werd ingeblikt met de Rolling Stones en de Muddy Waters Band, waarbij Buddy Guy, Junior Wells, John Primer.

In 2008 werd Wright dankzij zijn verdiensten opgenomen in de 'Hall of Fame' van de Wendell Phillips High School, in **2009** belooft het Jazz Institute of Chicago hem met de Walter Dyett Award.

John Wright: "If you don't know where you came from, how do you know where you are going? Education is the only way to freedom".

John Wright mocht de jazzfestiviteiten leiden op 29 augustus **2014**: negentig jaar na haar geboortedatum werd de 'Dinah Washington Way' ingehuldigd aan de South Prairie Avenue (Dinah Washington: 29 augustus 1924-14 december 1963). De laatste jaren was John Wright minder mobiel, zijn diabetes heeft zijn dood versneld. Hij overleed op 15 december **2017** in Chicago, Illinois.

Tot slot een anekdote: Wright zag ergens een jonge saxofonist aan het werk en vroeg hem: "Wie is uw idool?" – "John Coltrane". Zegt Wright: "Heb je al gehoord van Coleman Hawkins, Lester Young, Charlie Parker, Gene Ammons? Sonny Stitt?" – "No, Sir". "If you don't know where you came from, how do you know where you are going?" Samengevat: zelfs bij de jazzdocenten is er onvoldoende kennis van de jazzgeschiedenis, en zij die ze kennen sterven uit, helaas ... "Education is the only way to freedom", aldus John Wright.

[...voor discografische gegevens zie de volgende pagina links](#)

DISCOGRAFISCHE GEGEVENS**JOHN WRIGHT**

30 augustus 1960 – **John Wright Trio**, 'South Side Soul', Wendell Roberts-b, Walter McCants-d (Prestige 7190, OJC 1743)

7 november 1960 – **Arbee Stidham**, 'Tired Of Wandering – The Blues of Arbee Stidham', met King Curtis-ts, John Wright, Leonard Gaskin-b, Armond Jackson-d (Bluesville 1021)

8 november 1960 – **John Wright Trio**, 'Nice 'n' Tasty', Wendell Marshall-b, J.C.Heard-d (Prestige 7197)

23 juni 1961 – **John Wright Quartet**, 'Makin' Out', Eddy 'Cat Eye' Williams-ts, Wendell Marshall-b, Roy Brooks-d, zijn derde elpee voor Prestige 7212

19 december 1961 – **John Wright Trio**, 'The Last Amen', met Eugene Taylor-b, Walter McCants-d (New Jazz 8322)

10 april 1962 – **John Wright Trio**, 'Mr. Soul', Wendell Marshall-b, Walter Perkins-d (Prestige 7233, OJC 1876)

26 juni 1994 – **John Wright Trio**, 'Wright Changes & Choices', met Chris Giles-b, Steve Carow-d (Interplay 9506, in Japan heruitgebracht op Absord Music met een extra track)

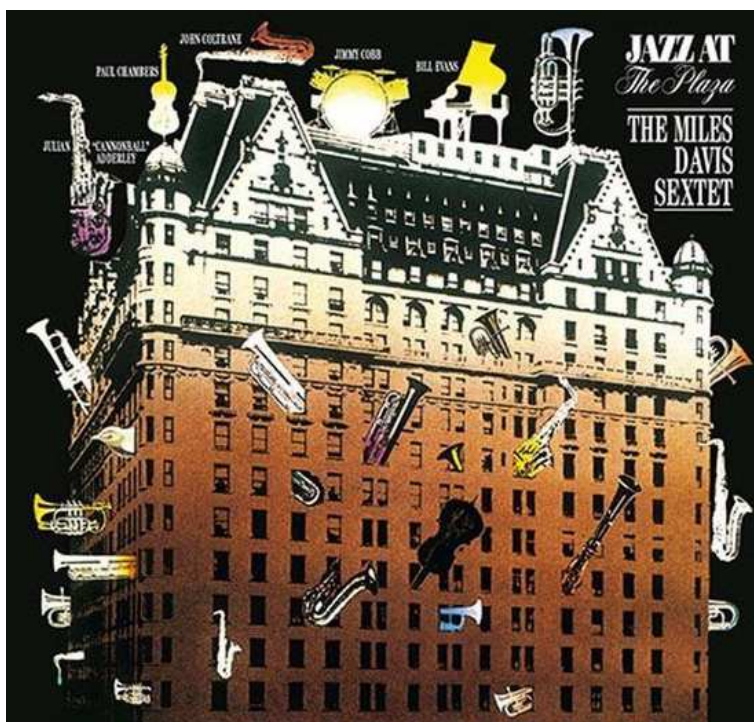
Erik Marcel Frans**Voetnoten:**

(1) De Cook County Jail telt nu 10.000 gevangenen, 4.000 medewerkers. Op 22 april 2020 waren er 812 coronabesmettingen, zes gevangenen stierven eraan, ook een medewerker. Tussen 1928 en de laatste op 24 augustus 1962 vonden 67 executies plaats op de elektrische stoel. B.B.King concerteerde op 10 september 1970 voor 2.117 gevangenen 'Live In Cook County Jail'. Op 13 oktober 1972 spelen daar Jimmy McGriff, Lucky Thompson, Cedar Walton hun concert: 'Friday The 13th – Cook County Jail'.

(2) Eddie Cat Eye Williams (1910?-1977) speelde in 1954 bij Horace Henderson, in 1959 enige tijd bij Ray Charles hoewel hij niet vermeld staat in de meer dan duizend muzikanten die bij Ray speelden, in 1958 opnamen met trombonist Bennie Green (1923-1977) waarbij Sonny Clark, Babs Gonzales, in 1960 met Johnny Griffin Big Band, in 1961 met trompettist Bobby Bryant (1934-1998).

TIP:

Wilt u snel de muziek van John Wright op Fresh Sound 692 in huis hebben, contacteer dan Esteban Sanchez bij www.freshsoundrecords.com. In de catalogi van het label vind je ook werk van Belgen als René Thomas, Bobby Jaspar, Benoit Quersin, Francly Boland, Sadi, plus zoveel meer.

VARIA**JAZZ AT THE PLAZA – Miles Davis – Duke Ellington**

De Vlaamse televisiezender VTM programmeerde op 29 december jl. een documentaire over de voorbereiding van een kerstdiner in het legendarische Plaza Hotel in New York, een van de meest befaamde en luxueuze hotels ter wereld. Het ligt aan de Fifth Avenue en Central Park en werd geopend op 1 oktober 1907. De Beatles logeerden daar in februari 1964, de eindmeest van de New York Marathon ligt om de hoek. Donald Trump was eigenaar van dit complex van 1988 tot 1995.

Een gevorderde jazzfan kent wel het album 'Jazz At The Plaza', met het Plaza op de hoes (zie hierboven). Op 9 september 1958 werd in het hotel een party gehouden. De muziek werd op plaat uitgebracht in twee delen, destijds Columbia 32470 en 32471. In 2016 volgde een rerelease als dubbel-cd met 22 tracks, waaronder speciale tracks met Duke Ellington in Salle Pleyel (Parijs) van 20 november 1958 en pianist Mal Waldron met Billie Holiday (Essential Jazz Classics EJC 55697, 2 uur en 35 minuten muziek)). Op de originele 'Jazz At The Plaza Vol. 1' staat het Miles Davis Sextet: Miles Davis, John Coltrane, Julian Cannonball Adderley, Bill Evans, Paul Chambers en Jimmy Cobb. En op 'Jazz At The Plaza Vol. 2' Duke Ellington & His Orchestra; zijn bigband met bekende leden als Cat Anderson, Buck Clayton, Clark Terry, Johnny Hodges, Paul Gonsalves, Sam Woodyard. (emf)

VOOR DE PLATENKAST

Zoek je als jazzliefhebber een onvindbare cd, ga dan eens bij Chris in Brugge te rade (www.rombaux.be). Hij zal de beginnende en ervaren liefhebber bijstaan in een zoektocht tussen zowat tienduizend nieuwe jazz-cd's en 750 nieuwe jazzelpees. Of zoek eens op www.erikcd.be. Daar beland je in een uitverkoop van tweeduizend blues- en jazzcd's in originele verpakking. Zonder advies weliswaar, kan je ook cd's bestellen bij de Standaard Boekhandel. In Arnhem en Nijmegen kan de jazzfan terecht in de Kroese-platenwinkels waar telkens een keuze uit zowat duizend jazz-cd's mogelijk is. (emf)

BESTE JAZZALBUMS 2020**Jazzwise UK** (keuze medewerkers)

- 1 **Maria Schneider Orchestra**
Data Lords
- 2 **Django Bates**
Tenacity
- 3 **Charles Lloyd**
8: Kindred Spirits
- 4 **Pat Metheny**
From This Place
- 5 **Gary Bartz & Maisha**
Night Dreamer Direct-to-Disc Sessions
- 6 **Kurt Elling**
Secrets Are The Best Stories
- 7 **Tigran Hamasyan**
The Call Within
- 8 **Ambrose Akinmusire**
On The Tender Spot Of Every
Calloused Moment
Bley/Sheppard/Swallow
Life Goes On
- 10 **Callum Au & Claire Martin**
Songs And Stories

JAZZWEEK TOP 10 (2020)

- 1 **Joey Alexander**
Warna
- 2 **Eric Alexander**
Eric Alexander With Strings
- 3 **Lafayette Harris Jr.**
You Can't Lose With The Blues
- 4 **Jazz at Lincoln Center Orchestra
& Wynton Marsalis**
The Music Of Wayne Shorter
- 5 **Jeff Rupert & George Garzone**
The Ripple
Jason Tiemann
T-MAN
- 7 **Harold Mabern**
Mabern Plays Mabern
- 8 **Dave Stryker, Bob Mintzer &
The WDR Big Band**
Blue Soul
- 9 **Kenny Barron/Dave Holland Trio
ft. Johnathan Blake**
Without Deception
- 10 **Antonio Adolfo**
BruMa: Celebrating Milton Nascimento

De JazzWeek Jazz Top 10 geeft een overzicht van de in 2020 meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio (jazzweek.com).

BESTE JAZZALBUMS 2020**New York Times VS** (Giovanni Russonello)

- 1 **Immanuel Wilkins**
Omega
- 2 **Jyoti**
Mama, You Can Bet!
- 3 **Charles Lloyd**
8: Kindred Spirits
- 4 **Asher Gamedze**
Dialectic Soul
- 5 **Exploding Star Orchestra**
Dimensional Stardust
- 6 **Nduduzo Makhathini**
Modes Of Communication: Letters From the Underworlds
- 7 **Keith Jarrett**
Budapest Concert
- 8 **Susan Alcorn**
Pedernal
- 9 **Sun Ra Arkestra**
Swirling
- 10 **Webber/Morris Big Band**
Both Are True

BESTE JAZZALBUMS 2020**Chicago Tribune VS** (Howard Reich)

- Maria Schneider**
Data Lords
- Chad McCullough**
Forward
- Rudresh Mahanthappa**
Hero Trio
- Jeremy Levy Jazz Orchestra**
The Planets Reimagined
- Jazz at Lincoln Center Orchestra with Wynton Marsalis**
The Music Of Wayne Shorter
- Kenny Washington**
What's The Hurry
- Matthew Shipp**
The Piano Equation
- Joyce Grant**
Surrounded By Blue
- Ryan Cohan**
Originations
- Sharel Cassity**
Fearless

BESTE JAZZALBUMS 2020**The Guardian UK** (John Ford)

- 1 **Maria Schneider Orchestra**
Data Lords
- 2 **Django Bates/Norrbotten Big Band**
Tenacity
- 3 **Carla Bley**
Life Goes On
- 4 **John Scofield/Steve Swallow**
Swallow Tales
- 5 **Laura Jurd's Dinosaur**
To The Earth
- 6 **Sonny Rollins**
Rollins In Holland
- 7 **Blue Note Re:Imagined**
- 8 **Joshua Redman**
RoundAgain
- 9 **John Coltrane**
Giant Steps: 60th Anniversary Deluxe Edition
- 10 **Pat Metheny From This Place**

BESTE JAZZALBUMS 2020

BBC Music Magazine UK
(Booth, Witherden, Thomas)

Kit Downes

Dreamlife Of Debris

Elliot Galvin

Live In Paris At Fondation Louis Vuitton

Majid Bekkas

Magic Spirit Quartet

Charles Lloyd

8: Kindred Spirits

Enrico Pieranunzi

Common View

John Law's Congregation

Configuration

John Scofield

Swallow Tales

Shabaka And The Ancestors

We Are Sent Here By History

Bill Frisell Trio

Valentine

Trypl

Trypl

Brad Mehldau

Suite: April 2020

Tigran Hamasyan

The Call Within

Artemis

Artemis

BESTE JAZZALBUMS 2020

NRC (Amanda Kuyper)

1 Sonny Rollins

Rollins In Holland

2 Blue Note Revisited

Re:imagined

3 Pat Metheny

From This Place

4 Ambrose Akinmusire

On The Tender Spot
Of Every Calloused Moment

5 Keith Jarrett

Budapest Concert

BESTE JAZZALBUMS 2020

Volkscrant (muziekredactie)

1 Ambrose Akinmusire

On The Tender Spot
Of Every Calloused Moment

2 Maria Schneider Orchestra

Data Lords

3 Pat Metheny

From This Place

4 Tineke Postma

Freya

BESTE JAZZALBUMS 2020

Trouw (Micha Andriessen)

1 Tineke Postma

Freya

2 Kaja Draksler Octet

Out For Stars

3 Reijseger Fraanje Sylla

We Were There

BESTE JAZZALBUMS 2020

Jazz.FM91 Canada (keuze medewerkers)

Nubya Garcia

Source

Artemis

Artemis

Gregory Porter

All Rise

Laila Biali

Out Of Dust

Christian Sands

Be Water

Takuya Kuroda

Fly Moon Die Soon

The Joe Bowden Project

ROOTS - Tales Of The Urban Yoda

The Nimmons Tribute

To The Nth

Fred Hersch

Songs From Home

Shuffle Demons

Crazy Time

Kandace Springs

The Women Who Raised Me

Peripheral Vision

Irrational Revelation And Mutual Humiliation

Ambrose Akinmusire

On The Tender Spot Of Every Calloused Moment

Keith Jarrett

Budapest Concert

Bill Frisell

Valentine

Advocats Big Band

In Full Swing

Arturo O'Farrill and the Afro Latin Jazz Orchestra

Four Questions

Alex Goodman

Impressions In Blue And Red

BESTE JAZZALBUMS 2020

Slate.com VS (Fred Kaplan)

1 Ron Miles

Rainbow Sign

2 Charles Lloyd

8: Kindred Spirits

3 Jimmy Heath

Love Letter

4 Maria Schneider

Data Lords

5 Aaron Diehl

The Vagabond

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 11 januari 2021

1 Yellowjackets

Jackets XL
(Mack Avenue)

2 Javon Jackson

Deja Vu
(Solid Jackson)

3 Eric Reed

For Such A Time As This
(Smoke Sessions)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio](#); (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Marcel Frans, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Hans Invernizzi, Peter J. Kortten, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:**

• **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:**

Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

Datum: 7 januari 2021

Pianist Jean-Marie Machado. (Foto: Bertrand Pichene)

[Patrik Sandberg, JAZZ / Orkesterjournalen \(Sweden\)](#)

PER TJERNBERG AND ARCHIMEDES BADKAR

Perfect Time (Gamlestans Gramofonbolag)

[Cim Meyer, Jazz Special \(Denmark\)](#)

NICE CHAIR

The Game (Gateway)

[Lars Mossefinn, Dag og tid \(Norway\)](#)

MATHILDE GROOSS VIDDAL

Notre Dame – Meditations And Prayers (Losen Records)

[Matthieu Jouan, Citizenjazz.com \(France\)](#)

JEAN-MARIE MACHADO

Majakka (La Buissonne)

[Axel Stinshoff, Jazz Thing \(Germany\)](#)

NELS CLINE SINGERS

Share The Wealth (Blue Note)

[Luca Vitali, Giornale della Musica \(Italy\)](#)

FRANCESCO ORIO TRIO

Os (Eigen Beheer)

[Madli-Liis Parts, Muusika \(Estonia\)](#)

MART SOO/FLORIAN WALTER

The Golden And Other Ratios (Umland Records)

[Paweł Brodowski, Jazz Forum \(Poland\)](#)

JAN PTASZYN WRÓBLEWSKI

Studio Jazzowe Polskiego Radia 1969 -78 (Polskie Radio)

[Mike Flynn, Jazzwise \(UK\)](#)

LOGAN RICHARDSON

Afrofuturism (Whirlwind Recordings)

[Anna Filipieva, Jazz.ru \(Russia\)](#)

VICTORIA KAUNOVA, ILYA MOROZOV

Christmas Wish (Butman Music)

[Jan Granlie, Salt-peanuts.eu \(pan-Scandinavian\)](http://Jan.Granlie.Salt-peanuts.eu)

DON CHERRY

Cherry Jam (Gearbox)

[Christine Stephan, JAZZTHETIK \(Germany\)](#)

RON CARTER

Foursight – Stockholm Vol. 2 (In+Out Records)

[Viktor Bensusan, Jazzdergisi.com \(Turkey\)](#)

SONNY ROLLINS

Rollins In Holland (Resonance Records)

[Dick Hovenga, Written in Music \(Netherlands\)](#)

JULIEN TASSIN

Moondancer (Igloo Records)

[Tony Dudley-Evans, LondonJazz News \(UK\)](#)

GOLDEN AGE OF STEAM

Tomato Brain (NOISE Records)

De Europe Jazz Media Chart [geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.](#)